

Tardor 2020

Editorial

«Traduireu com cal amb esment dòcil i ploma lliure». L'aforisme de Josep Carner, publicat el juliol del 1944 a la revista *Lletres*, és un consell als traductors i la carta de presentació de *Visat* 30. Aquest número de tardor del 2020 homenatja Carner amb articles sobre el traductor, el poeta i el dramaturg que s'autotradueix, en record dels cinquanta anys del seu traspàs.

Us oferim tres blocs més: el primer agrupa els articles que signen els finalistes i el guanyador del Premi PEN Català de Traducció d'enguany, amb *El castell* de Franz Kafka. El segon dona la veu als traductors d'obres de publicació recent o imminent perquè també expliquin quin ha estat l'esment i quina la llibertat de la seva ploma. Llegireu com arribarà al català l'agudesesa i innovació de la poesia hel·lenística de Teòcrit, en vers i sense censures, i com s'han traduït els missatges i absències de la gran dama de la poesia grega actual, Kikí Dimulà. Descobrireu l'operació cultural que ha calgut fer per traspasar Ausiàs March a l'italià i per acostar el Raval de Barcelona a l'alemany. El tercer apartat el dediquem a dues entrevistes: dues converses amb dones que tenen diferents llengües i relacions amb la traducció. Tanquen *Visat* de tardor una ressenya sobre la darrera traducció del romanès i els enllaços de les traductores de nova incorporació.

Tot plegat és fruit d'hores d'elaboració, sortit d'un forn com el que il·lustra la portada. Amb l'esment posat en la llum i l'aire lliure per superar l'època que ens ha tocat viure, us convidem a llegir els articles de *Visat* 30.

Veredicte del jurat del V Premi PEN Català de Traducció

El jurat d'aquest 5è premi PEN, vam llegir molt, i amb molta atenció, per decidir en reunió telemàtica els quatre finalistes d'enguany. La majoria de traduccions que vam llegir eren d'un nivell molt alt i, entre les que destacaven, hi ha tres dels grans llibres de l'any que

són les Ilíades de Pau Sabater i Montserrat Ros i l'Eugene Onegin d'Arnau Barios. Evidentment totes tres traduccions haurien merescut el premi tant com els quatre finalistes que tenim aquí, però el jurat va preferir triar obres menys llorejades i menys canòniques per fer avinent el gran nivell de les traduccions al català publicades enguany.

Tots sabem que és difícil deslligar la qualitat de la traducció de la qualitat de l'obra traduïda, que si bé es pot fer una bona traducció d'una obra mediocre, és difícil que pugui brillar quan l'original no brilla. De fet, l'experiència ens diu que és més difícil traduir un llibre mal escrit que ben escrit, però aquesta és una qüestió que no es debat en un premi de traducció.

El jurat vol destacar la traducció del llibre Jo soc vosaltres de sis poetes de Síria, coeditat per Sodepau, Pol·len i Godall Edicions. La traducció de l'àrab per part de Margarida Castells és extraordinària i les dificultats que va tenir l'editor Mohamad Bitari per fer la selecció dels poemes per les circumstàncies que vivien la majoria dels poetes (l'un a la presó, l'altre sotmès als bombardejos del govern sirianès al sud de Damasc, l'altre malalt, etc.) ens feien pensar que encaixava perfectament en els postulats del PEN de defensa de la llibertat d'expressió, de protecció dels escriptors perseguits i a l'exili i de foment del diàleg intercultural. Malauradament, vam haver de descartar aquesta traducció perquè el PEN havia col·laborat en l'edició. Volíem deixar constància del valor d'aquesta traducció i d'aquest llibre i us el recomanem ferventment.

Acabo felicitant als quatre finalistes. Independentment de qui sigui el guanyador d'aquesta edició, el jurat considera que les quatre traduccions que heu fet tenen un nivell d'excel·lència que honora la nostra professió. Enhorabona.

Dolors Udina, com a presidenta del jurat format per Pere Comelles, Heike van Lawick, Pau Sif i Ricard Ripoll en qualitat de secretari.